

Bruxelles, 24.6.2020.
COM(2020) 262 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

**Daljnji koraci u usklađivanju nekadašnjeg trećeg stupa pravne stečevine
s pravilima o zaštiti podataka**

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Daljnji koraci u usklađivanju nekadašnjeg trećeg stupa pravne stečevine s pravilima o zaštiti podataka

I. Uvod

U ovoj se Komunikaciji predstavlja preispitivanje koje Komisija treba provesti u skladu s člankom 62. stavkom 6. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva¹ (Direktiva 2016/680, dalje u tekstu „Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva”).

Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva stupila je na snagu 6. svibnja 2016. te su je države članice, u skladu s njezinim člankom 63. stavkom 1., morale do 6. svibnja 2018. prenijeti u svoje nacionalno zakonodavstvo. Njome je stavljena izvan snage i zamijenjena Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP. Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva primjenjuje se na domaću i prekograničnu obradu osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje (dalje u tekstu „izvršavanje zakonodavstva”) (članak 1. stavak 1.). To je prvi instrument izvršavanja zakonodavstva sa sveobuhvatnim pristupom. Prije je bila riječ o *ad hoc* pristupima kod kojih je svaki instrument izvršavanja zakonodavstva bio uređen svojim pravilima o zaštiti podataka. Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva temelji se na članku 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) te je akt kojim zakonodavac Unije provodi temeljno pravo na zaštitu osobnih podataka sadržano u članku 8. Povelje o temeljnim pravima² u kontekstu obrade osobnih podataka koju provode tijela za izvršavanje zakonodavstva.

U članku 60. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva predviđa se odredba o „nastavljanju priznavanja” prema kojoj odredbe o zaštiti osobnih podataka u određenim pravnim aktima Unije ostaju nepromijenjene bez obzira na odredbe Direktive. To se odnosi na posebne odredbe o zaštiti osobnih podataka u pravnim aktima Unije u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i policijske suradnje koji su stupili na snagu na dan ili prije 6. svibnja 2016. Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva već se primjenjuje na preostale odredbe tih akata.

Člankom 62. stavkom 6. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva propisuje se da Komisija do 6. svibnja 2019. mora preispitati druge pravne akte koje je donijela Unija kojima se uređuje obrada koju provode nadležna tijela u svrhe izvršavanja zakonodavstva, uključujući akte koji se „nastavljaju priznavati” na temelju članka 60. kako bi se procijenila potreba za njihovim usklađivanjem s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva te, prema potrebi, donijeli prijedlozi za izmjenu tih akata radi osiguravanja dosljednog pristupa zaštiti osobnih podataka unutar područja primjene Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Usklađivanjem koje je propisano u članku 62. stavku 6. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva trebaju se nastojati izmijeniti relevantni akti tako da se primjenjiva pravila o zaštiti osobnih podataka iz tih akata Unije (te, ovisno o slučaju, u provedbenim nacionalnim pravilima) usklade s pravilima iz Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva (i nacionalnim mjerama za prenošenje te direktive). U Komunikaciji se navode akti koje bi prema preispitivanju trebalo uskladiti te vremenski raspored za postizanje tog cilja. Tim zaključkom ne dovode se u pitanje odluke Komisije u pogledu

¹ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.–131.).

² Vidjeti u pogledu odnosa između članka 16. UFEU-a i članka 8. Povelje o temeljnim pravima mišljenje Suda (veliko vijeće) A-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, točka 120.

posebnih izmjena svakog akta koji podliježe tom preispitivanju a koje ona može predložiti, posebno ako su predviđene značajne izmjene ili zamjena takvog instrumenta.

II. Ishod preispitivanja

Komisija je u preispitivanju uzela u obzir studiju koja je provedena u okviru pilot-projekta Europskog parlamenta „Preispitivanje instrumenata i programa EU-a za prikupljanje podataka s obzirom na temeljna prava”³. Studija je uključivala pregled akata Unije obuhvaćenih člankom 62. stavkom 6. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva te pronalaženje odredbi koje bi eventualno trebalo uskladiti sa zahtjevima o zaštiti podataka.

Na temelju te studije Komisija je utvrdila 26 pravnih akata Unije koji su obuhvaćeni preispitivanjem. Zaključila je da 16 akata nije potrebno mijenjati, a 10 akata nije potpuno u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva pa bi ih stoga trebalo izmijeniti.

Pravni akti kojima se uređuje obrada osobnih podataka koju provode nadležna tijela a koji su doneseni ili već izmijenjeni nakon stupanja na snagu Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva nisu obuhvaćeni tim preispitivanjem jer su u tim aktima već uzeti u obzir zahtjevi Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

III. Akti koje nije potrebno usklađivati

U Komunikaciji je 16 pravnih akata koje nije potrebno usklađivati podijeljeno u pet kategorija.

1) Akti koji ne sadržavaju posebna pravila o zaštiti podataka

Akti koji ne sadržavaju posebna pravila o zaštiti podataka nisu obuhvaćeni člankom 60. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. To znači da se odredbe nacionalnog prava kojima se prenosi Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva već primjenjuju na obradu osobnih podataka prema tim aktima te ih nije potrebno dodatno uskladiti. Tih sedam akata su:

- i. Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica⁴;
- ii. Okvirna Odluka Vijeća 2003/577/PUP od 22. srpnja 2003. o izvršenju odluka o zamrzavanju imovine i osiguranju dokaza u Europskoj uniji⁵;
- iii. Zajedničko stajalište Vijeća 2005/69/PUP od 24. siječnja 2005. o razmjeni određenih podataka s Interpolom⁶;
- iv. Okvirna odluka Vijeća 2005/214/PUP od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na novčane kazne⁷;

³ Pilot-projekt je zatražio Europski parlament, njime je upravljala Komisija, a proveo ga je izvođač (skupina neovisnih stručnjaka). Komisija je izvođača odabrala na temelju kriterija koje je utvrdio Europski parlament. Rezultati projekta odražavaju samo stajališta i mišljenja izvođača te se Komisija ne može smatrati odgovornom ni za kakvu upotrebu navedenih informacija. Rezultati su objavljeni na sljedećoj poveznici: <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes>

⁴ SL L 190, 18.7.2002., str. 1.–20.

⁵ SL L 196, 2.8.2003., str. 45.–55.

⁶ SL L 27, 29.1.2005., str. 61.–62.

- v. Okvirna odluka Vijeća 2006/783/PUP od 6. listopada 2006. o primjeni načela međusobnog priznavanja naloga za oduzimanje⁸;
- vi. Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na presude i probacijske odluke s ciljem nadzora probacijskih mjera i alternativnih sankcija⁹;
- vii. Okvirna odluka Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji¹⁰.

2) Akti koji sadržavaju upućivanje na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP i koji ne sadržavaju posebna pravila o zaštiti podataka

Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva stavljena je izvan snage Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima¹¹ s učinkom od 6. svibnja 2018. te se u njezinu članku 59. navodi da se upućivanja na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP smatraju upućivanjima na Direktivu o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Tako se osigurava primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na obradu podataka u skladu s tim pravnim aktima. Ti akti ne sadržavaju posebna pravila o zaštiti podataka osim upućivanja na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP, a preispitivanje je pokazalo da nisu potrebne daljnje izmjene u vezi sa zaštitom podataka. To su sljedeća tri akta:

- i. Okvirna odluka Vijeća 2009/829/PUP od 23. listopada 2009. o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Europske unije kao alternative privremenom pritvoru¹²;
- ii. Okvirna odluka Vijeća 2009/948/PUP od 30. studenoga 2009. o sprečavanju i rješavanju sporova o izvršavanju nadležnosti u kaznenim postupcima¹³;
- iii. Direktiva 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu¹⁴.

3) Zakonodavni prijedlozi koji podliježu međuinstitucijskim pregovorima

Za dva pravna akta u nastavku koja podliježu zakonodavnom preispitivanju trenutačno se provodi to preispitivanje. U tekućem zakonodavnom postupku koji je pokrenula Komisija već su uzeti u obzir zahtjevi Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva:

- i. Odlukom Vijeća 2008/633/PUP od 23. lipnja 2008. o pristupu određenih tijela država članica i Europolu viznom informacijskom sustavu (VIS) za traženje podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraga terorističkih kaznenih djela i ostalih teških kaznenih djela¹⁵ uređuje se pristup podacima viznog informacijskog sustava u svrhu

⁷ SL L 76, 22.3.2005., str. 16.–30. U vezi s Okvirnom odlukom Vijeća 2005/214/PUP treba napomenuti da se Opća uredba o zaštiti podataka prvenstveno primjenjuje u slučajevima novčanih kazni koje su izrečene u pogledu upravnih prekršaja, a ne kaznenih djela.

⁸ SL L 328, 24.11.2006., str. 59.–78.

⁹ SL L 337, 16.12.2008., str. 102.–122.

¹⁰ SL L 327, 5.12.2008., str. 27.–46.

¹¹ SL L 350, 30.12.2008., str. 60.–71.

¹² SL L 294, 11.11.2009., str. 20.–40.

¹³ SL L 328, 15.12.2009., str. 42.–47.

¹⁴ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.–18.

¹⁵ SL L 218, 13.8.2008., str. 129.–136.

sprečavanja, otkrivanja i istraga terorističkih kaznenih djela i ostalih teških kaznenih djela. Komisija je 2018. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 767/2008, Uredbe (EZ) br. 810/2009, Uredbe (EU) 2017/2226, Uredbe (EU) 2016/399, Uredbe XX/2018 [Uredba o interoperabilnosti] i Odluke 2004/512/EZ te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2008/633/PUP.¹⁶ Tim se prijedlogom odredba o pristupu tijela za izvršavanje zakonodavstva usklađuje s nedavnim zakonodavnim promjenama i predlaže stavljanje izvan snage Odluke Vijeća;

- ii. Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva¹⁷. Komisija je 2016. predložila stavljanje izvan snage te uredbe u okviru Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu [Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva] radi identificiranja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva s nezakonitim boravkom i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona (preinaka)¹⁸.

4) Međunarodni sporazumi samo između država članica ili schengenskih država

Nekoliko međunarodnih sporazuma obuhvaćenih područjem primjene preispitivanja u skladu s člankom 62. stavkom 6. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva obvezuje isključivo države članice ili schengenske države, koje moraju prenijeti Direktivu o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u svoj nacionalni pravni poredak. Stoga obrada osobnih podataka koju provode nadležna tijela tih država za potrebe izvršavanja zakonodavstva prema takvim sporazumima podliježe nacionalnim zakonima kojima se prenosi Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Postoje tri takva sporazuma:

- i. Konvencija sastavljena na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji o uzajamnoj pomoći i suradnji među carinskim upravama (Napuljska konvencija II)¹⁹;
- ii. Akt Vijeća od 29. svibnja 2000. kojim se u skladu s člankom 34. Ugovora o Europskoj uniji donosi Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije²⁰;
- iii. Sporazum između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o primjeni određenih odredaba Konvencije od 29. svibnja 2000. o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima između država članica Europske unije i njezina Protokola iz 2001.²¹

5) Sporazum o uzajamnoj pravnoj pomoći između EU-a i SAD-a

¹⁶ COM(2018) 302 final.

¹⁷ SL L 180, 29.6.2013., str. 31.–59.

¹⁸ COM/2016/ 272 final – 2016/0132 (COD).

¹⁹ SL C 24, 23.1.1998., str. 2.–22.

²⁰ SL C 197, 12.7.2000., str. 1.–2.

²¹ SL L 26, 29.1.2004., str. 3.–9.

Sporazum o uzajamnoj pravnoj pomoći između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država²² potpisan je 2003., a stupio je na snagu 1. veljače 2010. Osim zaštitnih mjera sadržanih u Sporazumu, Sporazum između Sjedinjenih Američkih Država i Europske unije o zaštiti osobnih informacija u vezi sa sprečavanjem, istragom, otkrivanjem i progonom kaznenih djela²³ („krovni sporazum između EU-a i SAD-a”), koji je na snazi od veljače 2017., dopunjuje Sporazum odgovarajućim zaštitnim mjerama za zaštitu osobnih podataka pa stoga nije potrebno dodatno usklađivanje Sporazuma o uzajamnoj pravnoj pomoći između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država.

IV. Akti koje treba uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Preispitivanjem je utvrđeno deset pravnih akata za koje Komisija smatra da su prikladni za zakonodavnu intervenciju, ili zato što uključuju posebne odredbe o zaštiti osobnih podataka na koje se prema članku 60. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva ta direktiva ne primjenjuje (odredba o „nastavljanju priznavanja”), ili se na njih uopće nije primjenjivala odredba o „nastavljanju priznavanja”, ali nisu u potpunosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, kako je detaljnije opisano u nastavku.

1) Okvirna odluka Vijeća o zajedničkim istražnim timovima

U Okvirnoj odluci Vijeća 2002/465/PUP od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima²⁴ utvrđuju se uvjeti za osnivanje zajedničkog istražnog tima. Sadržava posebnu odredbu koja se odnosi na obradu informacija koje mogu obuhvaćati osobne podatke koje je prikupio član ili upućeni član zajedničkog istražnog tima, a kojom se predviđa da se takve informacije mogu koristiti u druge svrhe ako je tako dogovoreno između država članica koje sačinjavaju tim (članak 1. stavak 10. točka (d)). Tu odredbu treba uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na sljedeći način:

- navođenjem da se osobni podaci dobiveni na temelju Okvirne odluke Vijeća 2002/465/PUP mogu obrađivati u svrhe različite od onih u koje su ti podaci prikupljeni ako je tako utvrđeno u nacionalnom pravu i dogovoreno među državama članicama koje sačinjavaju tim, u skladu s uvjetima iz članka 4. stavka 2. i članka 9. stavka 1. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

Daljnji koraci

Komisija će predložiti ciljanu izmjenu Okvirne odluke Vijeća 2002/465/PUP u zadnjem tromjesečju 2020.

2) Odluka Vijeća o razmjeni informacija i suradnji u vezi s kaznenim djelima terorizma

Odluka Vijeća 2005/671/PUP od 20. rujna 2005. o razmjeni informacija i suradnji u vezi s kaznenim djelima terorizma²⁵ donesena je prije stupanja na snagu Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP i sadržava odredbe za koje vrijedi odredba o „nastavljanju priznavanja” prema članku 60. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Odluka Vijeća 2005/671/PUP nedavno je izmijenjena Direktivom (EU) 2017/541 o suzbijanju terorizma.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

²² SL L 181, 19.7.2003., str. 34.–42.

²³ SL L 336, 10.12.2016., str. 3.–13.

²⁴ SL L 162, 20.6.2002., str. 1.–3.

²⁵ SL L 253, 29.9.2005., str. 22.–24.

Odluka Vijeća 2005/671/PUP treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na sljedeći način:

- navođenjem da se obrada osobnih podataka na temelju Odluke Vijeća 2005/671/PUP može provoditi samo u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja i progona kaznenih djela, u skladu s načelom ograničavanja svrhe,
- kategorije osobnih podataka koje se mogu razmjenjivati trebaju se jasnije definirati pravom Unije ili pravom države članice, u skladu sa zahtjevom iz članka 8. stavka 2. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, uzimajući propisno u obzir operativne potrebe dotičnih tijela.

Daljnji koraci

Komisija će predložiti ciljne izmjene Odluke Vijeća 2005/671/PUP u prvom tromjesečju 2021.

Nadalje, Komisija namjerava do 8. rujna 2021. podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem će se procijeniti dodana vrijednost Direktive (EU) 2017/541 u pogledu suzbijanja terorizma te njezin utjecaj na temeljna prava i slobode, uključujući pravo na zaštitu podataka (članak 29. stavak 2. Direktive (EU) 2017/541).

3) Okvirna odluka Vijeća o razmjeni informacija između tijela zaduženih za izvršavanje zakona

Okvirnom odlukom Vijeća 2006/960/PUP od 18. prosinca 2006. o pojednostavljenju razmjene informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Europske unije²⁶ utvrđuje se niz općih pravila o razmjeni postojećih informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama za potrebe provođenja kriminalističkih istraga ili operacija prikupljanja obavještajnih podataka o kaznenim djelima. U načelu se propisuje da postupci za prekograničnu razmjenu podataka ne smiju biti stroži od onih koji se primjenjuju na razmjene na nacionalnoj razini.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Okvirna odluka Vijeća treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na sljedeći način:

- određivanjem vrsta osobnih podataka koji se mogu razmjenjivati u skladu s Okvirnom odlukom, a da ona pritom ostane učinkovit horizontalni alat,
- dodatnim pojašnjavanjem zaštitnih mjera, a posebno zahtjeva procjene nužnosti i proporcionalnosti svake razmjene informacija,
- ažuriranjem upućivanja na horizontalni okvir za zaštitu podataka te uključivanjem upućivanja na primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

Daljnji koraci

Komisija će ocijeniti taj instrument u okviru sveobuhvatnijih rasprava i studije izvedivosti iz 2020. o mogućoj budućoj kodifikaciji suradnje u području izvršavanja zakona u EU-u, pri čemu bi se trebalo preinačiti i modernizirati različite postojeće propise u vezi sa suradnjom u području izvršavanja zakona. Komisija će u posljednjem tromjesečju 2021. sastaviti zakonodavni prijedlog koji će kao minimum uključivati izmjenu Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP kako bi se osiguralo potrebno usklađivanje u vezi sa zaštitom podataka.

4) Odluka Vijeća o suradnji između ureda za oduzimanje imovinske koristi

Odlukom Vijeća 2007/845/PUP od 6. prosinca 2007. o suradnji između ureda za oduzimanje imovinske koristi država članica u području praćenja i utvrđivanja imovinske koristi ostvarene

²⁶ SL L 386, 29.12.2006., str. 89.–100.

kaznenim djelom ili druge imovine povezane s kaznenim djelom²⁷ propisuje se da države članice moraju osnovati urede za oduzimanje imovinske koristi te osigurati okvir za razmjenu podataka između takvih ureda.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Odluka Vijeća 2007/845/PUP, ili bilo koji instrument koji je može zamijeniti, treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u pogledu svih relevantnih aspekata, a to se odnosi na sljedeće:

- pojašnjenja da obrada osobnih podataka na temelju Odluke Vijeća 2007/845/PUP podliježe Direktivi o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Trenutačno se u članku 5. Odluke Vijeća 2007/845/PUP izričito upućuje na Konvenciju Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i na Dodatni protokol uz tu Konvenciju od 8. studenoga 2001. koji se odnosi na nadzorna tijela i prekogranični protok podataka. Ta odluka Vijeća donesena je prije stupanja na snagu Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP te su njezine posebne odredbe za zaštitu osobnih podataka također obuhvaćene člankom 60. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva tako da Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na njih ne utječe (tj. one se „nastavljaju priznavati”). Stoga je potrebna zakonodavna izmjena kako bi se osigurala potpuna primjena Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva,
- kategorije osobnih podataka koji se mogu razmjenjivati treba preciznije definirati, uzimajući propisno u obzir operativne potrebe dotičnih tijela.

Daljnji koraci

Komisija trenutačno razmatra ulogu i funkcije ureda za oduzimanje imovinske koristi pa je u tu svrhu u prosincu 2019. pokrenula studiju pod nazivom „Zamrzavanje, zapljena i oduzimanje imovinske koristi u EU-u – što funkcionira i što ne funkcionira”. Konačno izvješće o toj studiji očekuje se u srpnju 2020.

Nalazi i preporuke iz te studije mogli bi poslužiti kao osnova za daljnje razmatranje pravne stečevine EU-a u području oduzimanja imovinske koristi, uključujući Odluku Vijeća 2007/845/PUP. Zakonodavni prijedlog, uključujući izmjene potrebne za usklađivanje u vezi sa zaštitom podataka, bit će predstavljen do kraja 2021.

5) Odluke Vijeća o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (prümske odluke)

Odlukom Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala²⁸, te Odlukom Vijeća 2008/616/PUP od 23. lipnja 2008. o provedbi Odluke 2008/615/PUP o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala²⁹, utvrđuju se pravila za suradnju tijela kaznenog progona država članica, prvenstveno u pogledu razmjene podataka o otiscima prstiju i DNK iz nacionalnih baza podataka o kažnjavanim osobama, a prema načelu „pronađen rezultat / nije pronađen rezultat”. Prümskim okvirom predviđa se i izravan pristup evidenciji vlasnika vozila putem internetske aplikacije „EUCARIS”.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Revizija prümskih odluka treba osigurati potpunu usklađenost novog prümskog okvira s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, posebno u pogledu zaštitnih mjera za zaštitu podataka. Komisija će predložiti izmjene kojima se nastoji osigurati usklađenost s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, uključujući i u vezi sa sljedećim točkama:

²⁷ SL L 332, 18.12.2007., str. 103.–105.

²⁸ SL L 210, 6.8.2008., str. 1.–11.

²⁹ SL L 210, 6.8.2008., str. 12.–72.

- usklađivanjem prava ispitanika i pravila u pogledu odgovornosti za obradu osobnih podataka te pravnih lijekova,
- osiguravanjem da su zahtjevi u vezi s evidentiranjem u potpunosti usklađeni s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva,
- usklađivanjem pravila o prijenosu osobnih podataka trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji,
- razmatranjem međudjelovanja članka 9. stavka 3. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva sa sustavom uspostavljenim prümским odlukama,
- u pogledu poglavlja 3. i 5. Odluke Vijeća 2008/615/PUP, pojašnjavanjem kategorija osobnih podataka koji se mogu obrađivati radi sprečavanja kaznenih djela i održavanja javnog reda i mira na važnim događanjima, ili u vezi s drugim oblicima suradnje u skladu sa zahtjevima iz članka 8. stavka 2. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva,
- pojašnjavanjem da se svaka razmjena informacija u okviru Odluke, a posebno dostava podataka o važnim događanjima ili drugim oblicima suradnje (poglavlja 3. i 5. Odluke Vijeća 2008/615/PUP), odvija samo u svrhu sprečavanja i istraga kaznenih djela i radi javne sigurnosti,
- Komisija želi iskoristiti priliku za usklađivanje i kako bi ažurirala upućivanje na primjenjivi okvir za zaštitu podataka, tj. zamijenila upućivanje na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP upućivanjem na primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

Daljnji koraci

U studenome 2018. Komisija je pokrenula studiju izvedivosti o budućnosti prümskog okvira.³⁰ Ona obuhvaća procjenu tehničke, operativne i pravne izvedivosti izmjene tehničke strukture, poboljšanja razmjene osobnih podataka i podataka povezanih s predmetima nakon što se u sustavu potvrdi pozitivan rezultat, uključujući nove kategorije podataka i poboljšanje postojeće obrade podataka te povezivanje prümskog okvira s drugim središnjim bazama podataka EU-a i interoperabilnim rješenjima. Podložno ishodu studije, Komisija će razmotriti zakonodavni prijedlog kojim bi se revidirao i modernizirao pravni okvir, što će biti prilika za uključivanje potrebnih usklađivanja s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u 2021.

6) Odluka Vijeća o uporabi informacijske tehnologije u carinske svrhe

Odlukom Vijeća 2009/917/PUP od 30. studenoga 2009. o uporabi informacijske tehnologije u carinske svrhe³¹ uspostavlja se Carinski informacijski sustav (CIS) kao potpora sprečavanju, istragama i kaznenom progonu teških kršenja nacionalnih zakona bržim stavljanjem informacija na raspolaganje i radi bolje učinkovitosti carinskih uprava. Taj središnji sustav dostupan je tijelima država članica, Europolu, Eurojustu i Europskoj komisiji.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Odluka Vijeća 2009/917/PUP treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u vezi sa sljedećim točkama:

- u pogledu „teških kršenja” na koja se Odluka Vijeća primjenjuje,
- pojašnjavanjem uvjeta za prikupljanje i evidentiranje podataka i zahtijevanjem da se podaci mogu unijeti u CIS samo ako postoje opravdani razlozi, posebno na temelju prethodnih nezakonitih aktivnosti, koji upućuju na to da je dotična osoba počinila, upravo to radi ili će počiniti kazneno djelo,

³⁰ Studija o izvedivosti poboljšanja razmjene informacija u okviru prümških odluka: konačno izvješće (<https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1>); tehničko izvješće (<https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1>); analiza troškova i koristi (<https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1>).

³¹ SL L 323, 10.12.2009., str. 20.–30.

- dodavanjem zahtjeva povezanih sa sigurnošću obrade kojima se popis potrebnih sigurnosnih mjera usklađuje s člankom 29. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, tj. dodavanjem zahtjeva u pogledu oporavka, pouzdanosti i cjelovitosti sustava,
- ograničavanjem naknadne obrade podataka zabilježenih u CIS-u u svrhe različite od onih za koje su osobni podaci prikupljeni samo na slučajeve koji zadovoljavaju uvjete predviđene Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva,
- propisivanjem da obrada osobnih podataka u skladu s Odlukom Vijeća 2009/917/PUP mora biti podložna modelu koordiniranog nadzora iz članka 62. Uredbe (EU) 2018/1725³²; ta je odluka jedini preostali pravni akt prema kojemu nadzor obrade osobnih podataka provodi Zajedničko nadzorno tijelo, što više nije aktualno,
- ažuriranjem općeg upućivanja na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP upućivanjem na primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Sve odredbe koje se preklapaju s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva (poput definicija ili odredaba o pravima ispitanika ili dostupnosti pravnog lijeka i odgovornosti) treba izbaciti jer su zastarjele. Upućivanja na posebne odredbe Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP treba ažurirati posebnim odgovarajućim upućivanjima na Direktivu o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

Daljnji koraci

Komisija će predložiti ciljane izmjene Odluke Vijeća 2009/917/PUP u prvom tromjesečju 2021.

7) Sporazum s Japanom o međusobnoj pravnoj pomoći

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

U pogledu Sporazuma između Europske unije i Japana o međusobnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima³³, preispitivanjem je utvrđeno nekoliko područja u kojima treba poboljšati trenutačne zaštitne mjere u tom sporazumu. Područja koja zahtijevaju daljnje razmatranje u tom pogledu uključuju:

- odredbe o pitanjima kvalitete podataka i sigurnosti,
- zaštitne mjere koje se primjenjuju na obradu posebnih kategorija osobnih podataka,
- pravne lijekove dostupne ispitanicima i pravila o nadzoru,
- ograničenja daljnjih prijenosa,
- pravila o čuvanju i vođenju evidencije.

Daljnji koraci

Komisija će stoga obavijestiti japanska tijela o mogućoj potrebi za izmjenom Sporazuma i postupku koji treba slijediti kako bi se u njega uključile poboljšane zaštitne mjere za zaštitu podataka u skladu s Direktivom o zaštiti podataka, te u prvom tromjesečju 2021. preporuka uputila Vijeću.

8) Direktiva o Europskom istražnom nalogu

³² Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.–98.).

³³ SL L 39, 12.2.2010., str. 20.–35.

Obradom osobnih podataka na temelju Direktive 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima³⁴ utvrđuje se okvir za izdavanje, proslijeđivanje i izvršenje Europskog istražnog naloga.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Direktiva 2014/41/EU treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na sljedeći način:

- pojašnjavanjem da je svaka obrada osobnih podataka dobivenih u skladu s tom direktivom u svrhe koje nisu one za koje se ti podaci prikupljaju dopuštena samo pod uvjetima iz članka 4. do članka 9. stavka 1. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva ili članka 6. Opće uredbe o zaštiti podataka, na primjer brisanjem članka 20.,
- u vezi s obradom osobnih podataka povezanih s Europskim istražnim nalogom u kontekstu nekaznenih postupaka Komisija će ažurirati opće upućivanje na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977 upućivanjem na primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i uključivanjem upućivanja na primjenjivost Opće uredbe o zaštiti podataka.

Daljnji koraci

Komisija će predložiti ciljne izmjene Direktive 2014/41/EU u zadnjem tromjesečju 2020.

9) Direktiva o razmjeni informacija o prometnim prekršajima protiv sigurnosti prometa na cestama

Direktivom (EU) 2015/413 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o olakšavanju prekogranične razmjene informacija o prometnim prekršajima protiv sigurnosti prometa na cestama³⁵ nastoji se osigurati visoka razina zaštite svih sudionika u prometu u Uniji olakšavanjem prekogranične razmjene informacija o određenim posebnim prometnim prekršajima protiv sigurnosti prometa na cestama. U tu se svrhu tijelima država članica omogućuje pristup registrima vozila drugih država članica putem elektroničkog informacijskog sustava koji omogućuje identifikaciju pretpostavljenog nerezidentnog prekršitelja, tj. vlasnika ili korisnika vozila, te pritom olakšava provedba sankcija povezanih s cestovnim prometom.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Direktiva (EU) 2015/413 treba se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva na sljedeći način:

- uvođenjem izričitog upućivanja na primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva ako se djelo povezano s cestovnim prometom smatra kaznenim djelom. S obzirom na to da je glavni cilj visoka razina zaštite sudionika u cestovnom prometu, Direktiva se temelji na članku 91. stavku 1. točki (c) o mjerama za poboljšanje sigurnosti prometa te se u njoj trenutačno upućuje na odredbe o zaštiti podataka iz Direktive 95/46/EZ, kako je primjenjivo. Međutim, cilj je Direktive olakšati sankcioniranje prekršaja povezanih s cestovnim prometom, koji se u nekim državama članicama smatraju „prekršajem”, a u drugima „kaznenim djelom”. U prvom slučaju Opća uredba o zaštiti podataka zamjenjuje Direktivu 95/46/EZ te je osigurana primjena ispravnog pravnog okvira za obradu osobnih podataka. U drugom slučaju, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 23. Direktive, države članice imaju mogućnost primjenjivati posebne odredbe o zaštiti podataka navedene u Odluci 2008/615/PUP. Pristup podacima koji se razmjenjuju u skladu s tom odlukom i njihova naknadna obrada moraju se uskladiti s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva jasnim upućivanjem na primjenjivost Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva u takvim slučajevima (vidjeti prethodnu točku 5.),

³⁴ SL L 130, 1.5.2014., str. 1.–36.

³⁵ SL L 68, 13.3.2015., str. 9.–25.

- usklađivanjem bi se trebalo osigurati da se obvezom slanja pisane obavijesti vlasniku ili korisniku vozila, ili osobi identificiranoj na neki drugi način za koju se sumnja da je počinila prometni prekršaj protiv sigurnosti prometa na cestama, na početku istrage ili kaznenog progona i pružanjem posebnih informacija ne dovodi u pitanje pravo na informacije u skladu s člankom 13. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

Daljnji koraci

Člankom 11. Direktive propisuje se da Komisija do studenoga 2016. mora Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o primjeni te direktive. Nakon evaluacije Direktive³⁶ iz 2016. Komisija je 15. ožujka 2019. objavila početnu procjenu učinka³⁷ (plan) kao prvi korak u postupku procjene učinka u vezi s revizijom Direktive. Komisija će do kraja 2021. predstaviti zakonodavni prijedlog, uključujući potrebno usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.³⁸

10) Direktiva o uporabi evidencije podataka o putnicima (PNR)

Direktivom (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela³⁹ utvrđuje se obveza prema kojoj zračni prijevoznici moraju podatke iz evidencije podataka o putnicima (PNR) na međunarodnim letovima proslijediti nadležnim tijelima država članica Europske unije. Osim toga, utvrđuju se i uvjeti prema kojima relevantna tijela iz država članica mogu pristupiti i obrađivati takve podatke u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.

Usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva

Direktiva o evidenciji podataka o putnicima trenutačno je predmet zahtjeva za prethodnu odluku upućenog Sudu Europske unije⁴⁰ u kojem se preispituje njezina usklađenost s člancima 7. i 8. te člankom 52. stavkom 1. Povelje. Uzimajući u obzir presudu Suda, Komisija će procijeniti potrebu za bilo kakvom revizijom Direktive o evidenciji podataka o putnicima u vezi sa zaštitom podataka.

Daljnji koraci

Člankom 19. Direktive EU-a o evidenciji podataka o putnicima od Komisije se zahtijeva da do 25. svibnja 2020. provede preispitivanje svih elemenata te direktive te predstavi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Nakon preispitivanja i razmatranja presude Suda u predmetu C-817/19 Komisija će razmotriti je li potrebno ili primjereno predložiti zakonodavni prijedlog s ciljem izmjene te direktive. Komisija je u posljednjem tromjesečju 2019. započela s analizom provedbe Direktive o evidenciji podataka o putnicima.

³⁶ Radni dokument službi Komisije o evaluaciji prekogranične razmjene informacija o prometnim prekršajima (SWD(2016) 355 final) i Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni Direktive 2015/413/EU o olakšavanju prekogranične razmjene informacija o prometnim prekršajima protiv sigurnosti prometa na cestama (COM(2016) 744 final).

³⁷ Početna procjena učinka: Revizija Direktive o prekograničnoj razmjeni informacija o prometnim prekršajima (<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2131-Cross-border-enforcement-of-road-traffic-rules>).

³⁸ Pri usklađivanju vodit će se računa i o svim potrebnim usklađivanjima s Općom uredbom o zaštiti podataka i Direktivom 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.–47.).

³⁹ SL L 119, 4.5.2016., str. 132.–149.

⁴⁰ Predmet C-817/19, *Ligue des droits humains*, koji je u tijeku u trenutku donošenja ove Komunikacije.